Parallelsessie Informatie en Ontmoeting 19 september 2024
Uitwerking taakstellingen PPN richting begroting
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer M. de Pagter
Griffie:	mevrouw J. den Uyl
Notulist:	mevrouw J.M. Kiep-de Jongh
Raadsleden/ fractieassistenten:	
Stadsbelang:	de heer J. Klein
Democraten Gorinchem:	de heer P. Schefferlie
PvdA:	mevrouw P. de Groot
VVD:	mevrouw T. van 't Westende
ChristenUnie/SGP:	de heer H. Heikens
Gorcum Actief:	mevrouw E. Hamann
D66:	de heer I. Tekir
CDA:	mevrouw J. van Oversteeg
SP:	de heer P. van Andel
Portefeuillehouder:	mevrouw M. Molengraaf
Ambtelijke ondersteuning:	de heer M. Matla

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Uitwerking taakstellingen PPN richting begroting

In de PPN is een aantal taakstellingen opgenomen die richting de begroting verder uitgewerkt worden. Op dit moment is het college nog bezig met het opstellen van de begroting. Zoals afgesproken bij de behandeling van de PPN, wil het college de raad vroegtijdig informeren over de concept-uitwerking van de taakstellingen op het sociaal domein, subsidies en de organisatie. Dit geeft gelegenheid aan de raad om vragen hierover te stellen of suggesties mee te geven die het college mee kan nemen bij het verder afronden van de begroting.
Allereerst zal wethouder Molengraaf een introductie geven. Vervolgens wordt in een presentatie de raad meegenomen in de stand van zaken van de uitwerking van de conceptbegroting. Vervolgens wordt bij ieder van de drie taakstellingen een toelichting gegeven op de gedachterichtingen zoals die op dit moment worden gevormd. Er is gelegenheid om hier vragen over te stellen of suggesties mee te geven.

Wethouder Molengraaf geeft aan dat vanavond gepoogd wordt invulling te geven aan een toezegging die is gedaan tijdens de behandeling van de PPN om de raad mee te nemen in het proces richting de begroting. Vanavond wordt een tussenstand gepresenteerd als eerste beeld omdat het nog werk in uitvoering is. In de presentatie ligt de focus vooral op 2025, het jaar waar ook de Provincie naar kijkt bij het toezicht.
De perspectiefnota is op 11 juni vastgesteld, inclusief ruimtegevers. De uitwerking is verstrekt in concept met gelegenheid om input te leveren. De taakstelling op het Sociaal Domein wordt gehaald in 2025, evenals de taakstelling op de subsidies en de efficiency. Voor de jaren daarna ligt er een opgave.

De heer Schefferlie merkt op dat de ruimtegevers zijn bedoeld om een sluitende begroting te krijgen en verzoekt helder te maken dat dit om bezuinigingen, ombuigingen en taakstellingen gaat om verwarring te voorkomen.

De voorzitter bevestigt dat het inderdaad over bezuinigingen gaat en hoever het college hiermee is.

Taakstelling Sociaal Domein

De heer Matla vervolgt de presentatie met de taakstelling Sociaal Domein (€ 700.000, ongeveer 1% van de uitgaven). Er wordt ingezet op maatregelen zonder of met een minimaal effect op de minima, het slimmer inzetten van middelen vanuit het Rijk en een beweging van zware zorg naar lichtere zorg.

De heer Tekir merkt op dat bij de bespreking van de perspectiefnota werd gesproken over beleidsneutrale bezuinigingen zonder gevolgen voor de minima en verzoekt de keuze nader toe te lichten omdat deze groep kennelijk toch wordt geraakt.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat bij de perspectiefnota is gesproken over de inkomstenregelingen (130%, collectieve ziektekostenverzekering, declaratiefonds) die ongemoeid blijven. Aan Avres wordt gevraagd een deel van de besparingen te realiseren waarbij vooral op efficiency wordt ingezet. Bij voorkeur verloopt dit beleidsneutraal.

De heer Tekir heeft begrepen dat er minder keuzevrijheid is voor inwoners en dat de betaalbaarheid voor financieel kwetsbare inwoners lastiger wordt dus er zijn wel degelijk gevolgen die hard zullen aankomen bij de doelgroep.

Wethouder Molengraaf is van mening dat de doelgroep ontzien kan worden met de voorgestelde maatregelen. Avres geeft aan de besparingen te kunnen realiseren zonder de dienstverlening tekort te doen. Er worden geen beleidswijzigingen voorgesteld, het zit vooral in efficiency (geld slimmer aanwenden, mensen slimmer inzetten).

De heer Klein begrijpt dat Avres ervan overtuigd is dat de voorgestelde bedragen behaald worden. Dit wordt bevestigd.

De heer Schefferlie merkt op dat Avres ook voor andere gemeenten werkt en dat houdt in dat het feitelijke bedrag dat wordt bespaard op de dienstverlening hoger is. Hij is nieuwsgierig welk wonder zich daar voltrekt.

Wethouder Molengraaf vervolgt dat Gorinchem voorloopt op de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden die het ravijnjaar in 2026 hebben. Voor Gorinchem is 2025 het meest krappe jaar. Zij herhaalt dat het een tussenstand is. Bij Avres moet nog opgehaald worden of dit ook voor de andere gemeenten gedaan wordt.

De heer Schefferlie neemt aan dat Avres niet alleen voor Gorinchem efficiënter en slimmer gaat werken. De Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) is een belangrijk onderdeel van de dienstverlening, er zijn veel wachtlijsten en er zijn in het verleden al veel pogingen gedaan om de stijgende kosten te beteugelen. Hij vraagt of de voorgenomen bezuiniging bekend is bij de Dienst.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat de bezuiniging voor de DG&J nog niet ingevuld is.

De heer Tekir geeft aan dat de bezuinigingen op Avres en DG&J structureel het meest substantieel zijn in het Sociaal Domein. Het stelt hem niet gerust als gezegd wordt dat gevraagd wordt om een ton te bezuinigen, los van de vraag of dit gaat lukken, dat niet

bekend is welke maatregelen hiervoor getroffen worden. Hij heeft behoefte aan concreet inzicht in de maatregelen omdat het anders slechts een rekenkundige exercitie is.

Mevrouw Molengraaf benadrukt dat het een tussenstand is, het is nog niet allemaal ingevuld. De raad heeft verzocht om meegenomen te worden in het proces. Zodra bekend is wat dit inhoudt bij Avres en of DG&J de bezuiniging kan realiseren en wat dit inhoudt komt zij terug bij de raad. Bij de begrotingsbehandeling is het plaatje compleet.

De heer Tekir wil er bij de presentatie van forse bedragen kunnen vanuit kunnen gaan dat dit ergens op gestoeld is.

Wethouder Molengraaf vindt het jammer dat dit zo wordt beoordeeld. De bezuiniging van Avres is niet boterzacht. Voor de DG&J is nog niet bekend of men de bezuiniging kan realiseren.

De heer Tekir vraagt wat Avres gaat doen om € 300.000 te bezuinigen.

Wethouder Molengraaf komt daar nog op terug bij de raad.

De heer Schefferlie merkt de term ‘slim aanwenden van’ aan als taalgebruik. Hij hoort graag wat er zo slim wordt gedaan met de rijksgelden wat eerder niet werd gedaan.

De heer Matla wijst op het slim aanwenden van gelden voor gemeentelijke inzet wat voor een groot deel geldt voor de inzet van de Oekraïne-gelden voor 2025 en 2026.

De heer Schefferlie begrijpt dat het geld dat bestemd was voor de opvang van Oekraïners niet helemaal nodig was waardoor dit voor een jaar gebruikt kan worden voor de beoogde besparingen in het Sociaal Domein.

De heer Matla verduidelijkt dat er veel ambtelijke capaciteit wordt gebruikt om Oekraïners te faciliteren. Bekeken wordt of deze kosten ten laste van de Oekraïne-gelden gebracht kunnen worden.

De heer Schefferlie vindt het niet erg om dit zo te doen, maar dit is geen structurele oplossing omdat de taakstelling gelijk blijft.

De heer Matla vervolgt dat om die reden wordt afgebouwd naar nul. Er is tevredenheid dat er in korte tijd veel gerealiseerd is, maar het is helder dat er nog werk aan de winkel is.

Mevrouw De Groot verzoekt om nadere context over de scootmobielpool en verhogen eigen bijdrage Molenhopper omdat er mogelijk weerstand zal volgen vanuit de adviesorganen en vraagt wat er wordt gedaan met een negatief advies.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat het advies serieus wordt afgewogen waarna uiteindelijk bij de begroting het debat daarover wordt gevoerd.

De heer Tekir wijst op het goede gebruik om voorafgaand om advies te vragen en vraagt waarom dit niet is gedaan.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat er zeker in gesprek gegaan wordt. De raad heeft verzocht om meegenomen te worden in het proces en dat is wat nu wordt gedaan. Het proces is halverwege waardoor heel veel dingen nog niet aan de orde zijn geweest. Als een taakstelling niet gehaald wordt, moet de bezuiniging ergens anders gezocht worden.

De heer Van Andel ziet tot zijn tevredenheid dat 20 gehandicaptenparkeerplaatsborden à € 250 niet meer genoemd worden en vraagt of hij daarom mag concluderen dat daarop niet bezuinigd gaat worden.

De heer Matla antwoordt dat dit bij de perspectiefnota is goedgekeurd.

De heer Van Andel vervolgt dat hij heeft gevraagd om daar rekening mee te houden opdat mensen aan de onderkant van de samenleving die maximaal 100 meter kunnen lopen en daarom een parkeerplaats met een bord nodig hebben niet de dupe worden.

Mevrouw De Groot merkt op dat dit bij de perspectiefnota al aan de orde is geweest. De heer Van Andel heeft niet voor de motie gestemd die haar fractie hierover heeft ingediend.

De heer Van Andel wacht het antwoord van de wethouder af, wellicht moet er een amendement volgen.

Wethouder Molengraaf snapt de aanname dat mensen die gehandicapt zijn wellicht ook tot de minima behoren, maar dit gaat lang niet voor iedereen op. De gemeente verricht een dienst waar kosten aan verbonden zijn waardoor leges worden geheven. Als iemand het niet kan betalen is het altijd mogelijk om te bekijken of er een uitzondering gemaakt kan worden. Dit kan bij het Wmo loket geregeld worden. Als mensen deze dienst wel kunnen betalen, is het normaal dat zij dat ook doen.

De heer Van Andel kan leven met deze hardheidsclausule.

De heer Matla antwoordt aangaande de scootmobielpool dat de gemeente veel scootmobielen in gebruik geeft. Door te kijken welke scootmobielen niet meer gebruikt worden en deze vervolgens op een effectievere manier in te zetten denkt hij dat er een besparing gerealiseerd kan worden.

Mevrouw De Groot vraagt of scootmobielen beschikbaar worden gesteld aan een inwoner of een aan plek waar meerdere ouderen wonen zodat meer mensen er gebruik van kunnen maken.

Ambtelijk wordt geantwoord dat het gaat om een scootmobielonderzoek waarbij wordt gekeken naar de scootmobielen die in bruikleen zijn gegeven omdat bekend is dat veel scootmobielen onbenut in gangen staan. Scootmobielen die niet meer gebruikt worden worden ingenomen zodat de gemeente daarvoor geen huur meer hoeft te betalen. Daarnaast wordt een scootmobielpool overwogen als deelsysteem en hierover worden gesprekken gevoerd met Poort6 omdat het ook om een ruimtevraagstuk gaat.

De heer Klein hoort een aantal mitsen, maren en mogelijkheden en vraagt of er wordt gezocht naar precies € 700.000.

De heer Matla antwoordt dat de posten sluitend worden gemaakt met het slim aanwenden van gemeentelijke inzet. De wethouder gaf al aan dat de meeste zaken al concreet zijn. De bezuiniging van Avres wordt in november voorgelegd aan het algemeen bestuur waarbij de inhoud wellicht nog iets duidelijker moet worden. Met DG&J worden gesprekken gevoerd.

De heer Klein informeert hoeveel ruimte de sluitpost biedt.

De heer Matla antwoordt dat een sluitend Sociaal Domein de voorkeur heeft, maar dat is een te grote opgave om binnen vier maanden voor elkaar te krijgen. Op de Oekraïne-gelden was bij de jaarrekening een overschot van € 3,1 mln. maar er zijn inmiddels plannen om deze gelden te verlagen en daarom is het nemen van een groter voorschot onwenselijk.

De heer Klein begrijpt hieruit dat er in 2025 mogelijk meer ruimte is dan de nu genoemde € 294.000. Dit wordt bevestigd.

Mevrouw De Groot vraagt of aanvullend op de reeds bestaande lijst wordt bepaald welke producten straks niet meer onder de Wmo vallen en of de raad verneemt om welke producten dit gaat. Dit wordt toegezegd.

De heer Matla merkt met betrekking tot de Oekraïne-gelden op dat er ook nagedacht moet worden over wat de Provincie van dit soort oplossingen vindt en daarom wordt daar voorzichtig mee omgegaan.

De heer Tekir geeft mee om bij het slim aanwenden van de rijksgelden rekening te houden met de besteding die het Rijk meegeeft. Bijvoorbeeld de SPUK-middelen, deze hebben een specifieke bestemming.

Taakstelling subsidies

De voorzitter biedt gelegenheid om in te spreken.

De heer Piket is bestuurder bij Theater Peeriscoop en vanavond aanwezig met Art Blom, Monique en Robin. Peeriscoop is steeds minder alleen maar Fred Delfgaauw en steeds meer een theater met 60 vrijwilligers, 6 professionele krachten, meerdere werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt en een bestuur van vrijwilligers. Hij spreekt ook namens andere culturele dragers in de stad waaronder Anja Rietveld van Balletschool Papillon. Zo dadelijk zal hij citeren uit een emotionele brief die zij heeft opgesteld.
Gorinchem is de mooiste vestingstad van het land. De functie van een vesting is beschermen en bewaren van wat zich binnen de vesting bevindt. De gemeente is armlastig en maakt er het beste van. Het huidige bestuur kan hier niets aan doen, het komt door pech en slecht grondbeleid in het verleden. Hij verwijst naar het naderend ravijnjaar waardoor er nu dingen moeten gebeuren. Gorinchem is ook een rijke gemeente. Rijk in de zin van cultureel aanbod en cultureel ondernemerschap. Hij geeft aan wat Het Zevende Huis en Theater ‘t Pand neerzetten en benadrukt dat dit de rijkdom is die met de vestingwallen beschermd moet worden. De raad heeft onlangs het college verzocht om in de contacten een positieve grondhouding aan te nemen. Het culturele veld is al lamgeslagen door kortzichtige landelijke keuzes (gigantische bezuinigingen en enorme btw-verhogingen) en nu wordt men ook door het college van Gorinchem gezien als laaghangend fruit.
Het grootste deel van de taakstelling op subsidies wordt bij cultuur gezocht. Wonen in appartementen gebouwd op de plaatsen die Peeriscoop en ’t Pand achterlaten is alleen maar fijn door de aanwezigheid van cultureel aanbod. De Nieuwe Doelen wordt als, dit er al komt, hooguit een centrum voor het verenigingsleven en amateuraanbod. Dat is ook belangrijk, maar niet voldoende. Over de voorgestelde korting op de subsidie heeft geen overleg plaatsgevonden met het veld. Deze week volgde de mededeling dat er niet geïndexeerd wordt en daarnaast wordt een bezuinigingsvoorstel van 50% voorgelegd. Peeriscoop heeft nog geen reactie gehad op het verzoek om steun. Hij vreest dat er ook op andere brandbrieven, waarvan hij het bestaan kent, nog niet gereageerd is. Hij vraagt zich af of de raad zich kan vinden in deze manier van omgaan met het culturele veld.
In een eerdere sessies over De Nieuwe Doelen heeft een deskundige opgeroepen om wat de stad nog heeft te koesteren. Hij roept op ook te luisteren naar de diverse brandbrieven die het college vanuit de stad heeft ontvangen. Bezuinig niet op de cultuurbegroting zodat de dansscholen, de oefenruimten, de creatieve broedplaatsen en de theaters ook nog verdwijnen want dan wordt het een koude, donkere, kille, stille spookvestingstad.
Afsluitend verwijst hij naar de brief van Anja Rietveld die een aantal kanjers uit het cultuurveld roemt. De voeling met Gorinchem en de mensen die Gorinchem opleidt, de talenten worden steeds minder. Als dan ook nog theaters moeten sluiten wordt het een trieste bedoening. Zij roept op dingen in stand te houden totdat er nieuwe, concrete plannen zijn: “Houdt het culturele erfgoed bij elkaar en laat het niet versnipperen. Overleg, praat met ze”.

De heer Biesheuvel, directeur van Theater ’t Pand, spreekt in. Plezierig wonen, werken en ontspannen in Gorinchem; cultuur draagt daaraan bij, nu en in de toekomst. Cultuur is van

en voor iedereen. Met elkaar cultuur beleven is belangrijk. Leren over cultuur is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen in basis- en voorgezet onderwijs. Gorinchem heeft een regiofunctie op het gebied van horeca, musea, theater, evenementen, kermis en meer. Gorinchem kent professionele podiumkunsten in Theater ’t Pand en Theater Peeriscoop en De Nieuwe Doelen bood een groot podium. Deze woorden komen van de website van de gemeente. Gorinchem is uitgeroepen tot de mooiste vestingstad van Nederland en dat is terecht. Maar het gaat niet alleen om een mooi uiterlijk, er moet ook een mooi hart in kloppen. Cultuur is het bloed van de binnenstad en zorgt ervoor dat het hart blijft kloppen. Stof tot nadenken over een voorstelling die je hebt gezien, een scene die je hebt gespeeld, een muziekstuk dat je hebt uitgevoerd. Het hart van Gorinchem moet kunnen blijven kloppen. Van maandag tot vrijdag wordt onderdak geboden aan meerdere cursussen, leerlingen van schakelklassen, leerlingen van het Theaterhuis, de musicalgroep, de amateurtoneelgroep, het koor, de ouderentoneelgroep. Daarnaast zijn er wekelijks twee cabaret of kleinkunstvoorstellingen (meestal uitverkocht). Op dinsdagmiddag is het filmcafé voor mensen die ’s avonds niet naar de film kunnen of willen. Iedere dinsdagavond speelt er een indrukwekkende filmhuisfilm. Dit aanbod zorgt er ook voor dat de stad leefbaar en veilig is. Mensen lopen op straat, er is sociale controle, er wordt minder vernield en bevuild en kleine criminaliteit krijgt minder kans. Korten op subsidies zorgt voor vernauwing van de bloedvaten. Hij roept op ervoor te zorgen dat het hart gezond is en blijft kloppen. Een infarct ligt op de loer. In een brief zijn de bezuinigingen voor de culturele sector aangekondigd. Het bestuur wijst de raad op het feit dat Theater ’t Pand in de afgelopen vijf jaar geen indexering op de subsidie heeft ontvangen terwijl elders wel indexering is toegepast. Hierdoor wordt inmiddels zo’n € 7.000 achtergelopen terwijl de kosten met 10% tot 15% zijn gestegen. Al vijf jaar wordt virtueel gekort op de subsidie. Hij verzoekt de raad dit in het achterhoofd mee te nemen en het theater niet nog verder te korten.

De heer Matla vervolgt de presentatie. Afgesproken is om geen prijsindex toe te passen. Het loondeel van de subsidie wordt geïndexeerd met 3,9%. De taakstelling bouwt op richting 2028. Reeds gemaakte afspraken worden gerespecteerd.

De heer Tekir merkt op dat het niet doorberekenen van de index is opgenomen als maatregel, maar de nog te herschikken subsidies niet. Hij vraagt hoe het college dit wil aanpakken en wat de raad hieruit mag opmaken; krijgt een aantal partijen geen subsidie meer of wordt een aantal partijen gekort.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat er een herijking plaatsvindt waarbij kritischer wordt gekeken of de subsidieontvanger voldoet aan de gewenste doelen, of er wellicht twee partijen zijn die hetzelfde doen en ontvangen zij dan allebei subsidie. In totaal wordt ongeveer € 8 mln. aan subsidie uitgegeven.

De heer Tekir begrijpt dat kritischer wordt gekeken of activiteiten die gesubsidieerd worden wel of niet aansluiten bij de doelen en vraagt of hij ervan uit mag gaan dat de subsidies die nu al verstrekt worden tot nu toe ook als zodanig zijn beoordeeld en dat bij de verantwoording wordt vastgesteld dat de activiteiten ook zijn uitgevoerd. Het kan niet zo zijn dat er subsidies worden verstrekt maar dat de activiteiten eigenlijk niet uitgevoerd worden of dat niet wordt aangesloten bij de doelen.

Wethouder Molengraaf vervolgt dat in goede jaren veel subsidies worden verzameld. Nu wordt kritischer gekeken of het allemaal nog past. Welke doelen zijn er en welke subsidies worden daarvoor ingezet. Aan de precieze invulling daarvan wordt nog volop gewerkt. Uit een onderzoek van het college naar subsidies is gebleken dat er soms verschillend gekeken wordt naar de beoordeling van subsidies en dat beeld wordt intern gestroomlijnd.

De heer Tekir stelt dat wanneer hier structureel € 500.000 gevonden moet worden er gekort zal moeten worden op lopende subsidies en begrijpt dat dit gebeurt door andere doelen te stellen. Hij is benieuwd hoe dit gaat plaatsvinden. Hij heeft begrepen dat hetgeen inspreker

van ’t Pand zojuist schetste ook speelt bij het Filmfestival. Kennelijk zijn er organisaties die al jaren niet worden geïndexeerd. Hij verzoekt om verduidelijking.

De heer Matla weet dat sommige organisaties ongeveer € 50.000 aan subsidie ontvangen. Op het moment dat dit meer wordt, is een accountantscontrole nodig. Omdat dit duur is, wordt de subsidie op dit bedrag gehouden.

De heer Tekir vraagt of dit in overleg met de subsidieontvanger is besloten aangezien hij signalen krijgt van instellingen die hier geen idee van hebben en nu teleurgesteld zijn dat dit zo wordt doorgevoerd.

De heer Matla antwoordt dat dit voor zover hij weet in overleg met de subsidieontvanger gebeurt omdat zij er anders niet beter van worden.

Mevrouw Van Oversteeg heeft behoefte aan een dwarsdoorsnede (groot, middel en klein) met name voor verenigingen van het effect van het niet indexeren maar ook andere maatregelen waardoor zij worden getroffen. Verenigingen hebben enerzijds te maken met subsidies, maar ook met huurprijsontwikkelingen, OZB-ontwikkelingen en dergelijke. Welke geldstromen gaan naar deze verenigingen of waar hebben zij mee te maken. Zij vraagt of dit inzicht in hun financiële slagkracht gegeven kan worden in aanloop naar de begroting. Desgevraagd bevestigt zij dat het om stapeling gaat.

Wethouder Molengraaf bekijkt hoe dit praktisch en doeltreffend gedaan zou kunnen worden.

De heer Schefferlie reageert dat het opnemen van deze voorstellen aanleiding was voor zijn fractie om niet in te stemmen met de perspectiefnota. De nieuwe werkelijkheid is dat wat de landelijke politiek juist op deze terreinen doet schokkend is. Bij het Sociaal Domein is de wens om van langdurige zorg naar korte zorg te gaan terwijl bekend is dat wanneer er wordt bezuinigd op sport, cultuur en welzijn dit uiteindelijk tot andere kosten op die gebieden gaat leiden. Hij roept op de begrotingsbehandeling niet af te wachten, maar mee te denken of er op deze terreinen in aansluiting op de inspraak welllicht teruggekomen moet worden op voorstellen of in ieder geval niet in deze mate door te voeren. Dit zorgt voor een opgave, de voorstellen zijn niet voor niets gedaan, maar dit gegeven was toen nog niet bekend. Als de feiten veranderen, moeten ook de meningen bijgesteld kunnen worden.

Mevrouw De Groot zag verbazing op gezichten toen gezegd werd dat het niet indexeren van subsidies in de afgelopen jaren in overleg is gebeurd en vraagt zich af wat er fout is gegaan.

Wethouder Molengraaf herinnert zich dat zij samen met wethouder Polatli en de beleidsambtenaar de noodzaak van een accountantscontrole als de subsidie boven € 50.000 uitkomt heeft besproken en voorgesteld om daaronder te blijven op verzoek van degene om wie het ging zodat de dure accountantscontrole achterwege kon blijven. Wellicht dat er verbazing is over andere indexeringsvraagstukken, maar van deze is zij vrij zeker.

De heer Tekir werd getriggerd door de vraag van mevrouw Van Oversteeg om wat meer inzicht te krijgen in de effecten op verenigingen. Zijn fractie heeft begrepen van sommige verenigingen dat zij een toekomstscan hebben moeten invullen op verzoek van de gemeente, wellicht dat dit met de raad gedeeld kan worden.

De heer Matla antwoordt dat hij niet bekend is met de toekomstscan, maar hij gaat bekijken wat daarin staat en of dit gedeeld kan worden.

De heer Klein refereert aan de herschikking, een aantal criteria waarop beoordeeld wordt of een subsidie wel of niet meer toegekend wordt en vraagt of de raad hierbij wordt betrokken.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat de subsidies worden doorgelicht; zijn het erfstukken uit het verleden waarbij de vraag wordt gesteld of het nog aan de doelen beantwoordt. Kritischer kijken of organisaties dingen dubbel doen die dat vervolgens samen moeten gaan doen of één van de subsidies wordt afgebouwd. Het is allemaal nog in onderzoek, maar het is geen meetlat omdat vergelijken arbitrair kan zijn. Het gaat om subsidies voor verenigingen, cultuur, soms een stukje welzijnswerk. Zij zegt toe dat wanneer er meer helderheid is de raad geïnformeerd wordt.

De heer Klein vervolgt dat het niet zijn bedoeling is om vinkjes te zetten, maar hij wil wel graag vernemen op basis waarvan een keuze wordt gemaakt om iets wel of niet te doen. Hij kan zich voorstellen dat dit gebeurt op basis van bereik, impact en dergelijke.

De heer Schefferlie wijst nogmaals op de landelijke voornemens. Zijn fractie vreest dat deze bezuiniging veel meer negativiteit oplevert en zorgt voor andere kosten als subsidies op sport en cultuur teruggebracht worden, los van wat naar voren is gebracht hoe hier anders mee omgegaan wordt. Hij vraagt wat het college vindt van de suggestie om deze terreinen te heroverwegen in de wetenschap dat er landelijke voornemens volgen ondanks dat dit de gemeente voor een nieuwe taakstelling stelt.

Wethouder Molengraaf begrijpt de suggestie maar heeft geen beeld wat de landelijke plannen, als die doorgaan, voor Gorinchem betekenen. Het hoeft niet perse zo te zijn dat dit voor Gorinchemse verenigingen of culturele instellingen ook direct wat gaat betekenen. De suggestie is waardevol, want het moet niet zo zijn dat er aan twee kanten zo gekort wordt dat het voortbestaan in het gedrang komt. Dit is iets om nader te bekijken als de plannen van het Rijk helder zijn.

De heer Tekir merkt op dat de miljoenennota nog maar net is gepresenteerd. Bij het Ministerie van OCW wordt een miljard bezuinigd, een fors deel daarvan landt bij cultuur, Gorinchem wordt daar niet van uitgezonderd. De btw-verhoging raakt ook de bezoekers in Gorinchem. Hij roept op niet naïef te zijn en af te wachten wat de gevolgen voor Gorinchem zullen zijn omdat de landelijke maatregelen Gorinchem echt gaan raken. De vraag is of het culturele veld dubbel hard geraakt moet worden met lokale maatregelen.

Wethouder Molengraaf herhaalt dat zij de suggestie begrijpt en gaat dit in kaart brengen.

De heer Schefferlie geeft aan dat een deel van het geld voor het eerste jaar gevonden wordt in het geld dat niet uitgegeven wordt aan De Nieuwe Doelen. De wethouder gaf aan dat ervoor gewaakt moet worden dat voorzieningen verdwijnen. De situatie van Theater Peeriscoop en de verzoeken die zij hebben gedaan zijn bekend. Hij stelt voor om het deel dat niet wordt gebruikt voor De Nieuwe Doelen aan te wenden om Theater Peeriscoop in een overgangssituatie overeind te houden.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat het college hard nadenkt over hoe daar op ingesprongen gaat worden. Geld over van De Nieuwe Doelen; of dat werkelijk zo is dat is de vraag.

De heer Schefferlie benadrukt dat in de presentatie is opgenomen dat de gelden die daar niet voor gebruikt worden als dekking gebruikt kunnen worden voor de bezuinigingen op dit gebied en daarom vroeg hij om de bezuinigingsdoelstelling op het gebied van cultuur te heroverwegen vanwege de landelijke voornemens. Het geld wat niet besteed wordt aan De Nieuwe Doelen zou benut kunnen worden voor de overgangsperiode die voor Theater Peeriscoop nodig is om te kunnen overleven en behouden te blijven.

Mevrouw Hamann ziet al meer dan tien jaar het culturele aanbod en leven in Gorinchem achteruitgaan. Er is sprake van verschraling en kaalslag ondanks de geweldig goede inspanningen van Theater ’t Pand en Theater Peeriscoop, De Nieuwe Doelen is al heel lang dicht. Op de muziekschool is tien jaar geleden bezuinigd en die is nooit echt teruggekomen.

Gorinchem is van cultuurstad inderdaad de vesting geworden die Anja Rietveld omschrijft. Zij pleit ervoor de middelen voor de exploitatie van De Nieuwe Doelen in te zetten voor een breed pakket aan cultuuraanbod met name ook bij scholen en voor kinderen zodat er wel degelijk weer cultuur is in Gorinchem.

De heer Van Andel verwijst naar een uitspraak van de wethouder: "Eerst beleid, dan geld". Voor De Nieuwe Doelen is nog steeds geen beleid, komt dit er wel of niet en als het komt dan duurt het zeker nog een x-aantal jaren. Wat hebben wij dan nog? Misschien alleen nog maar De Nieuwe Doelen. Hij stelt voor te beslissen over De Nieuwe Doelen omdat er toch een keer een beslissing genomen moet worden. Bij de begroting moet besloten worden hoe omgegaan wordt met de bezuinigingen. Hij sluit zich daarom aan bij de woorden van de heer Schefferlie en mevrouw Hamann.

De heer Matla vervolgt de presentatie met bijstelling subsidiebudgetten bij meerjarige onderbenutting, budgetten die in de afgelopen jaren niet zijn uitgegeven. Daar kan over gediscussieerd worden, maar die raken niemand. In 2025 wordt de taakstelling gehaald, voor 2026 tot 2028 is dat nog een opgave.

De heer Klein verzoekt aan te geven om hoeveel van het budget van De Nieuwe Doelen het gaat.

De heer Matla antwoordt dat er ingegroeid wordt en daarnaast is voorgesteld om voor de toekomst in ieder geval € 40.000 beschikbaar te houden voor De Nieuwe Doelen. Dit is ondergebracht bij de post Podiumkunsten.

De heer Klein informeert of er jaarlijks € 40.000 voor De Nieuwe Doelen wordt gespaard of dat het een besparing van € 40.000 is.

De heer Matla vervolgt dat een deel van de onderbenutting geld is dat niet aan De Nieuwe Doelen wordt uitgegeven. Het onderhoud aan het pand en de gasrekening en dergelijke lopen grotendeels door.

De heer Klein vraagt nogmaals hoeveel van het bedrag van € 81.000 eigenlijk voor De Nieuwe Doelen was wat mogelijkerwijs in het cultuurveld geïnvesteerd kan worden.

De heer Matla herhaalt dat het geld niet specifiek voor De Nieuwe Doelen is. De post Podiumkunsten is een totaalbudget met middelen voor alle podiumkunsten. In 2027 wordt daarvan € 40.000 gereserveerd voor De Nieuwe Doelen.

Mevrouw De Groot merkt op dat de heer Klein doelt op een volgende sheet waar staat onderbenutting budgetten De Nieuwe Doelen.

Mevrouw Van Oversteeg vult aan dat de investering en bijbehorende exploitatiebudgetten van De Nieuwe Doelen in haar optiek nog overeind staan omdat de raad daar tot tweemaal toe initiatieven voor heeft ingediend. Zij bespeurt een steeds verder groeiende steun om deze budgetten op een andere manier in te zetten. Zo lang dit nog niet definitief is geschrapt, blijft het budget overeind. Het gaat hier over het budget Podiumkunsten.

De heer Tekir leest dat er in 2025 en 2026 budgetten worden afgeraamd en vraagt welk deel van het bedrag van € 81.000 in 2025 wordt afgeraamd voor De Nieuwe Doelen en welk deel van het bedrag van € 141.000 in 2026 wordt afgeraamd voor De Nieuwe Doelen.

De heer Matla zegt nogmaals dat het allemaal onder cultuur (Podiumkunsten) valt. Dit is een breed budget waar De Nieuwe Doelen vroeger onderdeel van was.

De heer Tekir is van mening dat deze toelichting niet helemaal aansluit bij hetgeen in de presentatie is vermeld. Daar staat wel degelijk dat er door sluiting van De Nieuwe Doelen

onderbenutting is ontstaan op de budgetten waardoor in 2025 en 2026 budgetten worden afgeraamd.

De heer Matla benadrukt dat het wel bij de cultuurbudgetten staat, één van deze budgetten is Podiumkunsten.

De heer Klein verzoekt omwille van de tijd dit op een later moment helder te maken aangezien de vraag heel concreet is.

Mevrouw De Groot ziet onder cultuur dat evenementen die niet meer plaatsvinden zijn afgeraamd en dat het subsidiebudget musea niet wordt opgenomen voordat de evaluatie heeft plaatsgevonden. Zij vraagt wat dit betekent voor het cultuurveld.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat de onderbenutting duidelijk is; budgetten die al jaren worden overgehouden worden afgeraamd. Verder zit het met name in de indexatie die niet plaatsvindt. Dat betekent dat ook culturele instellingen en verenigingen moeten nadenken wat zij kunnen doen om zelf te bezuinigen of inkomsten te genereren. Met mensen die hun vinger opsteken wordt het gesprek aangegaan en bekeken wat er gedaan kan worden. Helder mag zijn dat ook de gemeente de tering naar de nering moet zetten. Zij snapt heel goed dat het onzekere tijden zijn voor subsidieontvangers.

De heer Schefferlie wijst op het subsidiebudget voor de musea dat niet opgenomen wordt, meestal wordt het meest waarschijnlijke begroot. Hij verzoekt om verduidelijking.

De heer Matla zegt schriftelijke beantwoording toe.

De heer Tekir merkt op dat bij de buurthuizen wordt voorgesteld om de activiteiten te versoberen en informeert waar hij aan moet denken.

Ambtelijk wordt geantwoord dat er een activiteitenbudget is dat verdeeld wordt over de verschillende buurthuizen waar de opbouwwerker aan het roer staat. Een deel van dit budget wordt afgeraamd. Dit houdt in soberder en wat minder, maar de meeste activiteiten kunnen gewoon doorgaan.

Mevrouw De Groot ziet bij Sociaal Domein minder activiteiten vrijwilligerssteunpunt en roept op hier voorzichtig mee te zijn gezien het tekort aan vrijwilligers.

Taakstelling Efficiency organisatie

De heer Matla geeft aan dat een bezuiniging van € 400.000 wordt gezocht door materiele budgetten die enigszins onderbenut zijn beter te benutten. Voor niet uitgegeven loonkosten vanwege vacatures wordt een deel ingeraamd en in 2025 wordt de belastingheffing uitbesteed. Het voordeel wordt voor een jaar ingeboekt omdat er in de toekomst een nadeel volgt. Het budget organisatieontwikkeling wordt structureel onderbenut. Dit budget wordt voor 2025 ingezet om de begroting sluitend te maken, voor de jaren daarna is het budget wel nodig.

De heer Schefferlie merkt op dat daar bij cultuur anders mee omgegaan wordt. Door corona zijn activiteiten in het slop geraakt die wellicht nog gereanimeerd kunnen worden in plaats van definitief afschrijven.

De heer Matla vervolgt dat de gemeente vanwege de krappe arbeidsmarkt ook aantrekkelijk moet blijven als werkgever. Het salarisbudget levert structureel € 100.000 op en de budgetten van de eigen organisatie worden niet geïndexeerd wat zorgt voor een taakstelling. Hij schetst het vervolgproces. De begroting wordt op 10 oktober naar de raad gestuurd. Op 24 oktober volgt een I&O sessie over de begroting. Op 7 november wordt de begroting behandeld in de raad.

De heer Schefferlie vraagt of er over drie weken een begrotingsvoorstel volgt met allerlei open einden omdat vanavond is aangegeven dat veel zaken nog niet duidelijk zijn.

Wethouder Molengraaf reageert dat dit niet de bedoeling is.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de inbreng en sluit de vergadering.

Toezeggingen (voor de begrotingsbehandeling mee te nemen):

- Bij Avres en de DG&J de concrete vertaling, de haalbaarheid, effecten bij deze diensten ophalen en bezien in relatie tot de uitvoering voor andere deelnemende gemeenten
- Raad informeren welke producten niet meer onder de Wmo vallen
- Bekijken of inzicht geboden kan worden (dwarsdoorsnede) in het effect van niet indexeren van subsidies bij verenigingen (door landelijke ontwikkelingen en stapelingen)
- Bekijken of de door verenigingen ingevuld toekomstscan met de raad gedeeld kan worden
- Als er helderheid is over de herschikking (door relatie te leggen met doelen en effectiviteit) van de subsidies de raad informeren
- Duidelijk maken welk deel van het budget podiumkunsten onderbenutting van De Nieuwe Doelen betreft
- Aangeven waarom het subsidiebudget voor de musea niet wordt opgenomen voordat de evaluatie heeft plaatsgevonden